

PRILOG PROGRAMIRANJU PLESNIH STRUKTURA U PRVOM RAZREDU OSNOVNE ŠKOLE

1. UVOD

Ritam i ples imaju veliku pokretačku snagu u području emocija i vrlo su važan element socijalizacije (Niemien, 1997), tradicije i kulture (Kim i sur. 1996). Plesne strukture kao sastavni dio nastave tjelesne i zdravstvene kulture (TZK), imaju značajan udio u pretvorbi važnijih antropoloških obilježja (Findak i sur. 1998). Plesne strukture u TZK trebale bi po sadržaju i intenzitetu biti primjerene dobi učenika. Stoga je istaknuti problem ovog istraživanja utvrditi jesu li osnovni plesni koraci valcera i polke primjereni učenicama prvog razreda osnovne škole. Uvjet za kvalitetnu procjenu razine naučenih motoričkih sadržaja plesnih struktura je postojanje mjernog instrumentarija koji će odgovarati specifičnostima populacije kojoj su namijenjeni. U tu svrhu konstruirana su 2 mjerna instrumenta koja bi omogućila procjenu znanja motoričkog izvođenja plesnih struktura (valcer koraka i koraka polke) kod sedmogodišnjih djevojčica.

Cilj istraživanja je provjeriti osjetljivost i objektivnost novokonstruiranih testova za procjenu znanja izvođenja plesnih struktura (valcera i polke) kroz drugi, motorički stadij učenja (Schmidt, Wrisberg, 2000).

2. METODE RADA

Istraživanje je provedeno na uzorku od 55 djevojčica u dobi od sedam godina, polaznica prvih razreda osnovnih škola u Splitu.

Korak polke i valcer korak djevojčice su izvodile nakon što su vidjele kako to izvodi demonstrator, a nakon tri sata učenja osnovnih plesnih struktura (u sklopu nastave TZK).

Kratak opis varijabli:

Valcer korak (takt: $\frac{3}{4}$; tempo: 32 takta u minuti):

Zadatak je u zadanom tempu izvesti 4 takta valcer koraka uz popratna kruženja i valove rukama. U trećem taktu izvodi se okret. Ispitanica prije izvođenja zadatka gleda demonstratora.

Korak polke (takt: $\frac{2}{4}$; tempo: 60 taktova u minuti):

Zadatak je u zadanom tempu naizmjenično izvoditi korake i poskoke s promjenom smjera kretanja. Ispitanica prije izvođenja zadatka gleda demonstratora.

Da bi se izbjegla subjektivna procjena jednog ocjenjivača, ispitanice su pojedinačno snimljene prilikom izvođenja zadanih plesnih koraka. Uspješnost u izvođenju zadanih plesnih struktura preko video zapisa procijenilo je pet ocjenjivača, profesora tjelesne i zdravstvene kulture na Likertovoj ljestvici ocjenama od jedan do pet.

3. REZULTATI I RASPRAVA

Provjerene su sljedeće mjerne karakteristike instrumenata: osjetljivost i objektivnost sudaca (Cronbach α te Spearman–Brownov koeficijent slaganja čestica). Izračunati su osnovni deskriptivni parametri, a normaliteti distribucija testirani Kolmogorov–Smirnovljevim postupkom (K-S). Podaci su obrađeni programom STATISTICA, ver. 6.0

Tablica 1: aritmetičke sredine (Mean), standardne devijacije (SD), asimetričnost (Skew) i zakrivljenost (Kurt) distribucije, normaliteti distribucija (KS), Cronbach alpha koeficijent (α), Spearman – Brown koeficijent (SB)

	Mean	SD	Skew	Kurt	KS(d)	SB	α
Valcer korak	3,02	1,19	0,01	-1,11	0,10	0,96	0,97
Korak polke	3,05	0,92	0,11	-0,29	0,11	0,95	0,94

Primijenjeni testovi motoričkih znanja izvođenja plesnih struktura (koraka polke i valcer koraka) imaju visoke vrijednosti objektivnosti (tablica 1), što ukazuje na objektivno ocjenjivanje i visok stupanj usuglašenosti sudaca pri procjeni učenica u izvođenju plesnih koraka. Valcer korak teži je za izvođenje od polke iako je polku trebalo izvoditi u bržem ritmu. Razlog tome vjerovatno su koordinirani pokreti rukama i okret koji su sastavni dio zadatka u izvođenju valcer koraka. Oba testa imaju normalne distribucije (tablica 1) a time i zadovoljavajuću osjetljivost te ih možemo smatrati primjerenim za dob djevojčica od sedam godina.

Strukture valcera i polke uvježbavane su kroz tri školska sata te možemo orijentacijski utvrditi optimalan broj frekvencija pojedinih nastavnih tema (primijenjenih plesnih struktura) potrebnih pri izradi globalnog plana i programa tjelesne i zdravstvene kulture za prvi razred.

Predloženim brojem frekvencija, utvrđujemo potreban broj sati za adekvatno uvježbavanje osnovnih struktura valcera i polke - dovođenje motoričkih znanja na nivo dostatan za tranzitivno provjeravanje. Ali, ukoliko, inicijalnim mjerenjem zatečeno stanje nalaže drugačije, broj ponavljanja nastavnih tema plesova treba se tome prilagoditi. Prednost treba dati onim nastavnim temama za koje se pretpostavlja da u većoj mjeri utječu na poboljšanje zatečenog stanja.

Dobiveni rezultati pridonijeti će kvalitetnijem programiranju plesnih struktura te će dati korisne informacije o što objektivnijem provjeravanju naznačene nastavne cjeline kod učenika prvog razreda osnovne škole.

4. LITERATURA

1. Findak, V., D. Metikoš, M. Mraković, B. Neljak, F. Prot (1998). Procjene vrijednosti sadržaja tjelesne i zdravstvene kulture u osnovnoj školi. *Kineziologija* 29 (2): 61-69.
2. Kim, K. M, O. S. Cha (1996) Effects of Korean traditional folk games on elementary school students. *Journal of the International Council for Health, Physical education, Recreation, Sport and Dance* 32 (2): 25-29.
3. Niemien, P. (1997) Participation profiles and socialisation into dance among non – professional dancers. *Sport, education and society* 2(2): 221-234.
4. Schmidt R.A.,C.A. Wrisberg (2000). *Motor Learning and Performance*. Human Kinetics